

Wytyczne i certyfikacja rozwiązań organizacyjnych i technicznych obiektów zabytkowych

Piotr Wojtaszewski

Prezentacja przedstawia propozycję założeń do wytycznych do opiniowania i certyfikacji rozwiązań organizacyjnych i technicznych występujących w obiektach zabytkowych.

Pozytywna ocena rozwiązań organizacyjnych i technicznych w zakresie ochrony przeciwpożarowej, występujących w obiektach zabytkowych i w muzeach, powinna umożliwić uzyskanie przez te obiekty (bądź obiekty, w których znajdują się cenne zbiory muzealne) stosownego **certyfikatu potwierdzającego ich przygotowanie do działań ratowniczo-gaśniczych, ewakuacji zbiorów oraz potwierdzać prawidłowość występujących warunków techniczno-budowlanych w zakresie ochrony przeciwpożarowej i zabezpieczeń przeciwpożarowych.**

Rozpatrywane zagadnienie ukierunkowano na problematykę
dotyczącą:

- oceny zabezpieczenia przeciwpożarowego (prewencyjnego) w odniesieniu do warunków techniczno-budowlanych i zabezpieczeń przeciwpożarowych występujących w tych obiektach oraz na rzeczywisty poziom przygotowania tych obiektów do działań ratowniczo-gaśniczych.

- występowanie istotnych elementów bezpieczeństwa pożarowego dotyczących zapewnienia odpowiednich warunków ewakuacji, umożliwiających szybkie i bezpieczne opuszczenie strefy pożarowej objętej pożarem, dostosowanych do liczby i sprawności osób mogących przebywać w obiekcie oraz jego funkcji, konstrukcji i wymiarów, a także zastosowaniu odpowiednich technicznych środków zabezpieczeń przeciwpożarowych.

- przygotowanie personelu przebywającego w tych obiektach nie tylko do właściwego reagowania na zaniedbania porządkowe (np. zastawianie dostępu do urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, palenie tytoniu w miejscach niedozwolonych, itp.), ale również do podejmowania działań gaśniczych przy pomocy dostępnych urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic oraz udzielania pomocy (w ramach możliwości) osobom poszkodowanym i współdziałanie z jednostkami ratowniczo-gaśniczymi,

- przygotowanie jednostek straży pożarnych do prowadzenia w nich działań ratowniczo-gaśniczych.

- uwzględnienie procedur umożliwiających sprawną i zorganizowaną ewakuację zbiorów w przypadku pożaru i innego miejscowego zagrożenia.

Mając na uwadze powyższe, **system opiniowania i certyfikacji rozwiązań organizacyjnych i technicznych rozpatrywanych obiektów**, powinien uwzględniać w szczególności konieczność:

- 1) określenia wykazu (katalogu) obiektów zabytkowych i muzealnych oraz innych obiektów, w których gromadzone są zbiory;
- 2) wyznaczenia obszaru zagadnień ochrony przeciwpożarowej odnoszących się do zabezpieczenia przeciwpożarowego omawianych, dotyczącego w szczególności:
 - technicznych (techniczno-budowlanych, ewakuacji, wyposażenia w urządzenia przeciwpożarowe, przygotowania do działań ratowniczo-gaśniczych),
 - organizacyjnych (ewakuacja zbiorów)

Na potrzeby przedmiotowej certyfikacji powinna zostać opracowana **karta kontrolna** zagadnień dotyczących omawianego obszaru, które na etapie procesu certyfikacji powinny zostać poddane analizie; uzyskany wynik pozytywny powinien być podstawą do wydania certyfikatu na czas określony.

Stwierdzenie występowania elementów stanowiących podstawę do uznania użytkowanego budynku istniejącego za zagrażający życiu ludzi, mogących przebywać w takim obiekcie, byłoby wystarczającą podstawą do odmowy wydania certyfikatu, bez względu na ocenę (pozytywną) innych zagadnień.

WNIOSKI:

1. Podstawą do wydania certyfikatu dla obiektu zabytkowego przez uprawniony podmiot, powinna być pozytywna ocena końcowa, uwzględniająca w szczególności:
 - 1) niewystępowanie warunków technicznych, które nie zapewniają możliwości ewakuacji ludzi, stanowiących podstawę do uznania rozpatrywanego obiektu (budynku) istniejącego za zagrażający życiu ludzi;
 - 2) pełne wyposażenie rozpatrywanego obiektu w sprawne urządzenia przeciwpożarowe oraz zapewnienie drogi pożarowej, wymagane przez przepisy ochrony przeciwpożarowej lub wyniku zastosowania rozwiązań zamiennych pozwalających na spełnienie wymagań ochrony przeciwpożarowej dotyczących obiektów budowlanych w sposób inny niż określony w tych przepisach, jeżeli proponowane rozwiązania zamienne ograniczają możliwość powstania pożaru, w trybie odrębnych przepisów;
 - 3) przygotowanie obiektu do działań ratowniczo-gaśniczych, oraz
 - 4) przygotowanie zbiorów do ewakuacji.

2. Certyfikat dla obiektu zabytkowego powinien być wydawany na czas określony nie dłuższy niż dwa lata, przy czym w przypadku wystąpienia w okresie ważności certyfikatu istotnych zmian w warunkach ochrony przeciwpożarowej w obiekcie certyfikat taki powinien stracić ważność.
3. Ewidencję (katalog) obiektów, objętych niniejszym program, powinien prowadzić właściwy państwowy instytut kultury.

4. Funkcjonowanie zasad opiniowania i certyfikowania obiektów zabytkowych oraz podmiotów uczestniczących w tym procesie wymaga wypracowania i wdrożenia odpowiednich **ram formalno-prawnych**.
5. Konieczne jest wskazanie podmiotu (państwowy instytut kultury, np. NIMOZ), właściwego do wydawania stosownych opinii i certyfikatów świadczących o odpowiednim przygotowaniu obiektu zabytkowego (bądź obiektu, w którym znajdują się cenne zbiory) do działań ratowniczo-gaśniczych, ewakuacji zbiorów oraz oceny występujących warunków techniczno-budowlanych i zabezpieczeń przeciwpożarowych.

5. Proces opiniowania i certyfikowania powinien przedstawić konkretne „korzyści” dla właścicieli, zarządców i użytkowników obiektów objętych tym programem (np. uzyskanie tzw. upustów ubezpieczeniowych, wpisanie na listę „obiektów bezpiecznych i przyjaznych dla zwiedzających”, itp.);

Wytyczne i certyfikacja rozwiązań organizacyjnych i technicznych obiektów zabytkowych

Piotr Wojtaszewski

